

lovaného byl spáchán v Maďarsku. V případě, o nějž jde, netřeba řešiti otázku, kterou si nadhazuje napadený rozsudek, zda by byl cizozemec trestně zodpovědný za neoznámení zločinu vojenské zrady, spáchaného v cizozemsku, o kterém se dověděl v cizozemsku, i tehdy, když by se dostal na naše území až za několik roků na to, kdy se o spáchaném zločinu dověděl. Vždyť v případě, jenž je předmětem této trestní věci, dověděl se pachatel o spáchání zločinu vojenské zrady krátce před tím, co přišel na naše území (dne 16. července 1935 byl přítomen při výslechu C. v Maďarsku a na naše území přišel nejpozději již dne 27. července 1935, kteréhožto dne byl vyslýchán na policejním ředitelství v Bratislavě); a poněvadž je zjištěno, že obžalovaný uvedl své poznatky o spáchaném zločinu vojenské zrady ve známost bezpečnostních úřadů v Československu teprve dne 28. srpna 1935, ač tak mohl (a ovšem měl) učiniti již nejpozději dne 27. července 1935, je jasno, že obžalovaný opominul seznatý zločin vojenské zrady neodkladně, t. j. bez nevyhnutelných průtahů oznámiti věrohodným způsobem úřadu. Vyloučil tedy nalézací soud skutkovou podstatu zločinu podle § 12, č. 1, odst. 2 zák. na ochr. rep. po stránce objektivní jen následkem nesprávného výkladu zákona.

Co se týče subjektivní stránky předmětného zločinu, je sice správné, že neoznámení musí se státi úmyslně, nalézací soud však, vyloučiv tuto úmyslnost, opominul přihlídnouti při posuzování viny po stránce subjektivní k obhajobě obžalovaného, který udal, že při výslechu v Bratislavě na policii neučinil oznámení z obavy, aby nebyl zase vyhoštěn, a že se ho nikdo na to netázal. Tyto nalézacím soudem opominuté a nehodnocené skutečnosti týkají se okolností rozhodných a není vyloučeno, že by nalézací soud, kdyby byl k nim přihlédl a náležitě je hodnotil, dospěl k jinému názoru o úmyslnosti činu obžalovaného, zvláště když svůj závěr o neúmyslnosti obžalovaného opírá jedině o to, že obžalovaný čin přece jenom, byť i opožděně, spontánně oznámil a že neměl zájmu na dočasném zatajení. Ostatně tomuto závěru nalézacího soudu vytýká zmateční stížnost státního zastupitelství právem, že uvedené okolnosti nepřipouštějí úsudek, který by podle zásad logického myšlení mohl obstáti, a to, že obžalovaný neopominul úmyslně učiniti n e o d k l a d n ě oznámení. Trpí proto naříkaný rozsudek i zmatkem podle čís. 5 § 281 tr. ř., a to nejen neúplností, nýbrž i nedostatkem logických důvodů, tedy nedostatkem důvodů vůbec.

Čís. 5451.

Účtovnícke knihy a výkazy väzničnej správy sú v e r e j n ý m i knihami.

Skutočnosť, medzi kým bol určitý právny pomer (na pr. smluva o do-
dávke), je d ô l e ž i t o u skutočnosťou v smysle § 400, odst. 1 tr. zák.

Zúmyselné spolupôsobenie tretej osoby k tomu, aby do verejnej knihy bola zapísaná dôležitá nepravdivá okolnosť, je vždy trestným činom; potvrdil-li by verejný úradník v obore svojej pôsobnosti vo verejnej knihe vedome a úmyselne nepravdivú dôležitú okolnosť a tým by sa dopustil zločinu podľa § 394 tr. zák., spadala by činnosť onej spolupô-

sobivšej tretej osoby pod pojem účastenstva na tomto zločine podľa § 69 tr. zák.; jestliže by však verejný úradník pokračoval dobromyseľne, išlo by u nej o prečin podľa § 400, odst. 1 tr. zák.

(Rozh. zo dňa 4. decembra 1935, Zm III 464/35.)

Najvyšší súd v trestnej veci proti J. S. a spol., obžalovaným zo zločinu podvodu a i., následkom zmätočnej sťažnosti obžalovaných J. S., L. H. a E. H. ako aj obhájcu dvoch prv uvedených obžalovaných vyniesol rozsudok, ktorým na základe 1. odst. § 35 por. nov. zrušil rozsudok odvolacieho súdu, pokiaľ sa týkal odsúdenia obžalovaného L. H., nariadil v tomto rozsahu nové jednanie a uložil ho vrchnému súdu v Bratislave; zmätočnú sťažnosť obžalovaného E. H. zamietol.

Z d ô v o d o v:

Najvyšší súd, preskúmajúc napadnutý rozsudok odvolacieho súdu s hľadiska uplatňovaného dôvodu zmätočnosti podľa § 385, č. 1 a) tr. p., sa presvedčil, že skutkový stav, týkajúci sa prípadu obžalovaného L. H., nebol zistený tak úplne, aby vec mohla byť meritorne rozhodnutá. Tento obžalovaný hájil sa tým, že byvši ináč povinný dodať pre väzničnú správu loj, nemohol dodať žiadaných 136 kg loja a preto sám dodal len 36 kg a dotyčne ďalších 100 kg dovolil tajomníkovi väzničnej správy, aby toto množstvo nakúpil pod jeho menom a na jeho účet, a že preto, uverivši tomuto tajomníkovi, že podľa toho jednal, a že 100 kg loja kúpil za cenu po 7.50 Kč za jeden kilogram, vystavil mu účet na 136 kg loja. Na tom základe tento obžalovaný tvrdil, že pokračoval dobromyseľne, že teda nebol si povedomý toho, že na základe takého účtu bude do verejnej knihy zapísaná nepravdivá okolnosť.

Odvolací súd zistil, že obžalovanému H. nebolo známe, že tajomník S. opatril si loj za cenu po 4.50 Kč za 1 kg, a preto uznal, že čo do potvrdenia ceny jednal H. dobromyseľne. Odvolací súd — ačpráve to výslovne neuviedol — zrejme videl vinu obžalovaného H. len v tom, že v účte potvrdil, ako by sám dodal aj ďalších 100 kg loja. Zmätočná sťažnosť namieta, že jednak má sa v tomto prípade obžalovaný H. považovať za dodavateľa aj tohoto tovaru, jednak že aspoň pokračoval dobromyseľne, keď vo vystavenom účte uznal seba za dodavateľa.

Odvolací súd nezistil, či je pravdivé tvrdenie obžalovaného H., že zmocnil tajomníka S., aby v jeho mene a na jeho účet kúpil 100 kg loja, o ktoré tu ide. Táto okolnosť je však dôležitá pre posúdenie otázky viny obžalovaného H., lebo keď by horeuvedené tvrdenie tohoto obžalovaného bolo pravdivé, mohlo by nasvedčovať aspoň tomu, že sa tento obžalovaný považoval za dodavateľa aj tých 100 kg loja, a že teda dobromyseľne potvrdil ich dodanie. Nedostatok tohoto zistenia viedol ku zrušeniu rozsudku odvolacieho súdu vo výroku, vzťahujúcim sa na odsúdenie obž. L. H., podľa 1. odst. § 35 por. nov.

Zmätočnej sťažnosti obžalovaného E. H. neľze priznať oprávnenie. S hľadiska dôvodu zmätočnosti podľa § 385, č. 1 a) tr. p. predovšetkým namieta, že keď tomuto obžalovanému nebol známy rozdiel medzi sku-

točnou kúpnu cenou spoluobžalovaným S. dosiahnutou a kúpnu cenou, ktorú E. H. v účte potvrdil, zodpovednosť tohoto obžalovaného spočívala by len v nepravdivom potvrdení mena dodavateľa, táto okolnosť však nebola vraj dôležitá pre niečie právo alebo právny pomer v smysle § 400, odst. 1 tr. z. Táto námietka tu neobstojí. Keď obžalovaný E. H., ktorý na rozdiel od obžalovaného L. H. nebol so štátom v smluvnom pomere o dodávku loja, vystavil účet na dodávku 200 kg loja, potvrdil uzavretie smluvy, ktoré sa vôbec nestalo, lebo tento obžalovaný nikdy loja nedodal ani dodať nemal. Nešlo tu tedy o udanie nepravdivého mena dodavateľa, ale o potvrdenie takej dodávky, ktorá s ním vôbec nebola uskutočnená. Tento nejestvujúci smluvný pomer bol na základe jeho účtu zapísaný do účtovníckych kníh a výkazov väzničnej správy, tedy do kníh verejných, a je nepochybné, že skutočnosť, medzi kým tento dodávkový právny pomer bol, je dôležitá pre tento právny pomer. Odvolací súd tedy právom prijal túto náležitosť skutkovej podstaty trestného činu podľa § 400, odst. 1 tr. z.

Zmätočná sťažnosť s hľadiska § 385, č. 1 a) tr. p. ďalej namieta, že o prečine podľa § 400, odst. 1 tr. z. nemôže byť reč preto, že sa tam vyžaduje, aby pachateľ uviedol v omyl verejného úradníka ku spisaniu verejnej listiny príslušného, tedy aby tento úradník bol bezelstný, čo ale v tomto prípade nebolo. Aj keď sťažovateľ vo všeobecnosti správne vykladá ustanovenie § 400, odst. 1 tr. z., preča v tomto prípade jeho námietka nemôže viesť k výroku, že nebolo tu vôbec trestného činu u obžalovaného H.

Zúmyselné spolupôsobenie tretej osoby k tomu, aby do verejnej knihy bola zapísaná dôležitá nepravdivá okolnosť, je vždy trestným činom, a to alebo ťažším, keď verejný úradník previedol nepravdivý zápis zúmyselne, alebo ľahším, keď verejný úradník pokračoval dobromyseľne. Najmä vedomé a zúmyselné spolupôsobenie tretej osoby v prípade, že by verejný úradník v obore svojej pôsobnosti vo verejnej listine, alebo vo verejnej knihe vedome a zúmyselne potvrdil nepravdivú dôležitú okolnosť, a tým by sa dopustil zločinu podľa § 394 tr. zák., spadalo by pod pojem úcastenstva na takomto zločine v smysle § 69, č. 1 alebo 2 tr. z., tedy bolo by ťažším trestným činom, než prečin podľa § 400, odst. 1 tr. z., pre ktorý bol obžalovaný E. H. odsúdený. Obžalovaný nemôže dovodzovať beztrestnosť svojho činu len preto, že odvolací súd posudzujúc jeho čin, prijal z dvoch možných eventualít tú, ktorá bola pre výrok o kvalifikácii trestného činu priaznivejšia pre obžalovaného. Dôvod zmätočnosti podľa § 385, č. 1 a) tr. p. sa tu tedy nevyskytuje.

Čís. 5452.

I spolky nepolitické, podléhající předpisům spolkového zákona, jichž stanovy byly příslušným úřadem schváleny, jsou korporacemi zákonně uznanými a požívají ochrany cti podle § 5, odst. 1, čís. 3 zákona čís. 108/1933 Sb. z. a n.

Právo k žalobě vykonávají za spolky osoby, které jsou povolány zastupovati je ve sporech před soudem civilním.